

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Philomathi Mvsae Ivveniles

Alexander <VII., Papst>

Coloniae Vbiorum [i. e. Amsterdam?], 1645

XXXIX. Iter Melita Romam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12750

X X X I X.

I T E R M E L I T A R O M A M.

Triremibus illud Messanam ac Neapolin usque,
tum vero lectica, actum, extemporali carmine
complectitur; ac omnia, quæ contigerunt, bo-
na fide recenset.

*S*exta dies aderat, Tauri qua plaustra regebat
Ætherius Titan, Melitæ quum littora linquens,
Anstralesque plagas, Arctoi sideris aura
Germanum vocor ad Rhenum. Felicia saxa
Multiplici ac tuto ratibus circumdata portu,
Hortique, arcesque, æternum faustumque valete:
Vos Cruce candentes, Europæ nobile pignus,
Illustres Equites, metuendaque pectora Marti,
Tuque ô Lascaride senio venerande Magister
Votorum nova quem ratio ac diploma creavit,
Tu Frater, tu care Nepos, Civesque, valete.
Sic lacrymans ergo Melitæ divellor ab oris,
Et me remorum puppis vi ducit in altum,
Cui sacra designans Nicolai affulget imago.
Impatiens maris exsomnia diducere noctem
Compellit stomachus, miseroque regurgitat æstu.
Aurora interea Siculas ostendit arenas,
Vnde onerant naves Cerere; has dixere coloni
Ad Puteal; notus priscorum Caucana portus:
Turritum rado, Zephyro spirante, Pachinum,
Quasque

Quasque vocant nautæ claras Bindicaris undas,
 Et scopulum infami signandum nomine Longi,
 Unde Utica immani geminas cum strage triremes
 Abduxisse tumet, Melitensi ex agmine prædam;
 Punica væ nimium populis infensa Latinis
 Corda! iterum sitiunt nostrorum in bella cruorem
 Posthuma, Barbaricis Libyæ rediviva carinis;
 Vos mare, vos venti aversi, vos sidera perdant.
 Casu illo extincti cædem miseratus amici
 Dum sociis memoro, plenis feror æquore velis,
 Atque Syracusia post quintam exponor in urbe.
 Reliquias tennes proh magni nominis! illic
 Fons, Arethusa, tuus sordet; vix signa theatri
 Exstant; sola tonat geminatis vocibus echo;
 Innumeris tellus superest effossa sepulchris;
 Exeso oblique sinuatus marmore carcer,
 Et lapides cæsi, referunt nunc usque tyrannos.
 Hospitio excipiunt Patres, vinoque suavi
 Me recreant: magna hæc populis atque unica merces.
 Postera lux terras aufert: medium ipse triremis
 Occupo, nam centro minor est ex æquore motus,
 Nec stomachum ledit. Portus, & mœnia parvæ
 Augustæ inspicimus, Megaros, Hyblæaque prata
 Ardentemq; Aetnam. Catinam tum, Tauromenonque;
 Transimus noctu; Phœboque oriente, furentem
 Ex arcto pontum velis remisque secamus,
 Dum sociam averso navem molimine fluctus
 Impediunt; rabidaque tua, Zanclea, Charybdæ
 Posthabita, quarta terris appellimus hora.
 Lunata immensum circumdant cornua portum;

Marmoreis domibus Philiberto ornata Sabando,
 Dum regeret gentes : stant summa palatia regum ;
 Aenea prospectum decorant simulachra Ioannis
 Austriaci : extrema pertingit Nerea sponda
 Fons Parii lapidis ; senas hic Mello triremes
 Sicelidum prorex, & rebus magnus agendis,
 Parthenopen tendens adjungit. incestus amicum
 Præcipiti lapsu perculsum linquo, marique,
 Post geminum solem, rursus me trado fluenti.
 Mittitur, & quoniam, regalem nostra Panormum,
 Altera me recipit puppis, quæ nomine claret
 Divinæ Matris, sequitur Victoria cursum ;
 Ambæ armis validæ, remis pernicibus ambæ,
 Albentesque Cruce. octonæ procedimus una,
 Solventes portu bombis, fremituque tubarum.
 Per noctem stetimus ; præruptum sole nitente
 Trajicimus Scyllæ monstrum, perflantibus Austris,
 Magnasque undanti spargentem vertice flammam
 Strongilon : à dextra scopuli, Gioiæque recedunt,
 Euphemique sinus, notum Lametia nomen
 Oenotriis, miseræ terrarum motibus urbes
 Concussæ nuper, Cive & quæ Paulla nitescit
 Adscripto superis, ac terra Lemnide turget.
 Nauseat interea stomachus, refugitque soporem.
 Altera lux oritur ; nostro Palinurus ab ore
 Avolat, & littus Policastri, & molle Salernum,
 Cui tumet hinc sinus, hinc Pæstana rosaria crescut :
 Me non aura levis recreat, non læta jacentem
 Scommata, quæ remex, alternaque jurgia, fingit,
 Nec placide ludens festivo simius astu.

Hesper.

*Hesperus adducit Capream, Dicæarchidos arcem
 Nox fert, à Puteis retinet vicinia nomen.
 Septima lux Maji, dum undis exæstuat æquor,
 Dat cymba tenui Baiarum tangere littus,
 Et longam rheda celeri traducere cryptam.
 Quis vastum labor hic montem terebrasse, viamque
 In rectum lato sculpfisse in fornice saxi!
 Obscuro, mirum, nullæ sunt tramite fraudes,
 Præterit & tutus quavis cum merce viator.
 Antrum Relligio servat, mediumque Mariæ
 Excolitur numen, parvaque è lampade fulget.
 Parthenopem nona ingredior; dum tota supellex
 Atque una famuli pinu vectantur eadem
 Tibridis ad fauces; paucis comitatus in urbe
 Chalcidica sisto, membris ut grata vigorem
 Restituat statio. nequicquam; nuncia mortem
 Fama refert caræ quondam genitricis; amatos
 Annis bis septem vultus spectare petentem
 Mors inopina rapit: senium, prudentia, mores,
 In Cælum, pietas, natorum & vota tulerunt,
 Marsiliæ, Senis, decus ô memorabile gentis.
 Obvius huc nostri successor venerat ante,
 Quæsitur Fidei, Melitam tuto æquore tendens,
 Insignis Præsul, Civisque: huic muncri omne
 Committo arcanum, ritusque, & jura regendi.
 Non hîc Pausilipi collis, non Mergilline,
 Non cineres vatum, Græcæ non otia gentis,
 Deliciæve juvant: prisca monumenta decoris,
 Munitæque arces, & magna incendia montis
 Frustra me invitant. Vna hæc satis anxia cura*

Corda premit, matrem amissam, Neritique negatuna
 Visere desponsam, & sanctæ connubia Mitra.
 Quinque dies igitur Sirenum sede moratus,
 Hora digredior sexta: lectica nepotem
 Meque vehit; subito Aversam, majoribus olim
 Atellam, notam ludis scenaque jocisque,
 Transimus, Capuamque die inclinante subimus.
 Quid non longa potest ævi mutare vetustas?
 Horret ager, pallent populi, vix umbra potentis
 Ac cineres Capuæ; vastæque cadavera molis
 Trunca vides. Isthæc, quæ floruit æmula Romæ,
 Hannibalemque ferum, Bacchi Venerisque beatis
 Deliciis, auroque simul luxuque, subegit,
 Nunc prostrata jacet: titulum minor altera servat
 Quæ prope Vulturnum; dimittit Phosphorus unde,
 Nec sinit eximii me Præsulis ora videre.
 Prandia dat Geticis exim vicinæ tabernæ
 Mœnibus, ut perhibent, Catanensi à Virgine claris.
 Huc sacer Orator casu convenit, amicos
 Currit in amplexus, alternaque verba profamur.
 Insertis teritur restans mox Appia saxi;
 Minturnas, Marii campo's & vidimus udos
 Exulis effugium; tacitumque in gurgite Lyrin
 Non rate transimus dubia, sed ponte trabali
 Edomitum ruper; noctu pervenimus urbem
 Ad Mamurrarum, mutata voce recentes
 Quam dicunt Mollam; cui contra Æneia natrix
 Cajetam statuit portu, celsaque superbam
 Rupe; hic Pontificis vexatas forte triremes
 Tempestate maris, superum vi dicitur usque

Serua

Servatas; nudi pedibus, lacrymisque precantes
 Certatim subeunt templis nauta atque viator.
 Mane hinc ad Fundos declives labimur, AppI
 Semita quo ducit. Colles stant undique circum,
 Aura tepens hortos, & citria poma per annum
 Educat; at campum casuraque tecta colonus
 Rarus habet; vigili servatur milite porta,
 Durus ubi exactor vectigal pendere cogit,
 Aurum nec patitur nec mercem sedulus ultra
 Efferi, redimat ni multa pecunia fraudem.
 Leticam sexta petimus, nemorumque per umbras
 Perque maris littus nona devenimus Anxur.
 Sublimi antiquum saxo supereminet Anxur,
 Ad laevam spectat Circaeï culmina montis,
 Et refrago expellit spumantem Nerea dorso;
 Nunc Terracina est nomen; plebeia tecta
 Lustramus, veteresque ædes, rarumque popellum,
 Ac nimium tragici quondam monumenta theatri.
 Inde suburbano tenui nos caupo malignus
 Detinet, exiguas epulas vinumque ministrans.
 Surgimus, & Volsca prognatam gente Camillam
 Porticibus pictam Priverni inspeximus; illius
 Sanguine Romulidum clarus discesserat ante
 Pene horam Præses; scriptis huic mitto salutem,
 Fortunam damnans, vetuit quando ora tueri.
 Undecima attigimus rivum, quem sæpe viator
 Serus init lembo gracili: prope commoda somnum
 Præbent tecta, Novas Ædes dixere coloni.
 Hinc matutino abscessu lente imus ad usque
 Occlusam portam; pretio convicia miscens

Quam referat querulus, quicumque huc transeat hospes:
 Et Sermonetæ summo surgentia clivo
 Mœnia cernentes, parvo emittis vespimus effcis
 Ima taberna tuis. Celeri lectica Velitras
 Ad decimam passu defert, Octavia proles
 Olim, Cardinei decorat nunc Purpura honoris:
 Eminent urbs campis; urbi Prætoria celsa
 Stant super, atque foro grandis præfulget imago
 Aenea Pontificis, referunt & carmina laudes
 Magne VRBANE tuas. ad lævam luce sequente
 Cernimus umbrosi speciosa palatia Castris
 Gandulphi; domus ô Charitum, sacra otia Musis,
 Rus BARBERINVM, sylvisque virentia parvis
 Stagna lacus puri: post quartam mensa Marini
 Detinet, & volitans lusum dat mitis hirundo.
 Ductus aquæ quondam, factum cui Tepula nomen,
 Grande opus, & multis assurgens arcibus alte,
 Dirigit ad Romæ portam nos usque Latinam;
 Hic sacer Astrææ præsul currente quadriga
 Obvius excipiens, caris stipatus amicis,
 Hospitium donat clemens, geminatque favorem.